

RAKÉTA

REGÉNYÚJSÁG

MEGJELENIK
MINDEN KEDDEN
ÁRA 10 FORINT
1985. DECEMBER 17.

A LESIPUSKÁS

XII. ÉVFOLYAM

51

*Vissza
a jövőbe*

– Tehát?... – dobol az asztalon ideges ujjakkal a püspök. – Úgy látom, nincs semmi különös mondanivalója... Sietnem kell... Az áldozását elvégezte?

Cézár valahogy ki tudja mondani: – Nem.

– Miért nem? Az avatást holnap megtartjuk. Őminenciáját én fogom helyettesíteni... El van készülve, nem? Akkor hát Isten vele...

S csókra sem nyújtva kezét, suhogva, sietve, csattogó lakkcipőkkel kiront a szobából, magára hagyva az elfojtódott fiatallembert. Cézár csak áll, egyedül a tágas, fülledt szobában, egyedül az izzó nyári reggelben, amelyben félmeztelenre vetkőznek a dunai rakodómunkások, s a kis házak zsaluit sietve húzzák be csupasz női karok – és a lelke olyan hideg, hogy vacogni kezd a foga belé. Úgy érzi, hogy végtelen, kopár pusztaságban áll, ahová csak a halál keserű illata ér el, s amelyben csak az Isten érthetetlen szava zsong, mint a Memnon-ének. Ilyen egyedül nem volt soha még, mint ebben a szobában, mint ebben a házban – s szinte menekülve, riadtan kap a kilincs után.

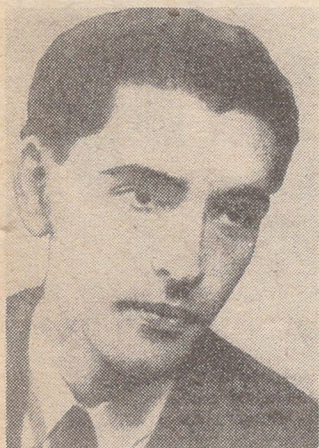
S amint a folyosóra ér, kissé kijózanodva, nevetni volna kedve. Hiszen holnap pap lesz! Mert most már nemcsak az Isten akarja így, hanem a Halál is! Aki rátette kezét az agg szájra, amelyből az utolsó szabadító szó jöhetett volna.

Komédia! Isteni komédia! S micsoda színészek: az Isten és a Halál!

Elfojtott, ideges kacagással botorkál le a lépcsőn – s íme, a népes kapualj félhomályában egyszerre meghajolnak a térdek, s megcsuklik az ő térde is: a kapu felől halk csöngettyűszó hallatszik, lobogó gyertyák tűnnek föl, s a székesegyház plébánosa mellén szelencével s kezében szentelővel közeledik, hogy föladjon a primásnak az utolsó kenetet.

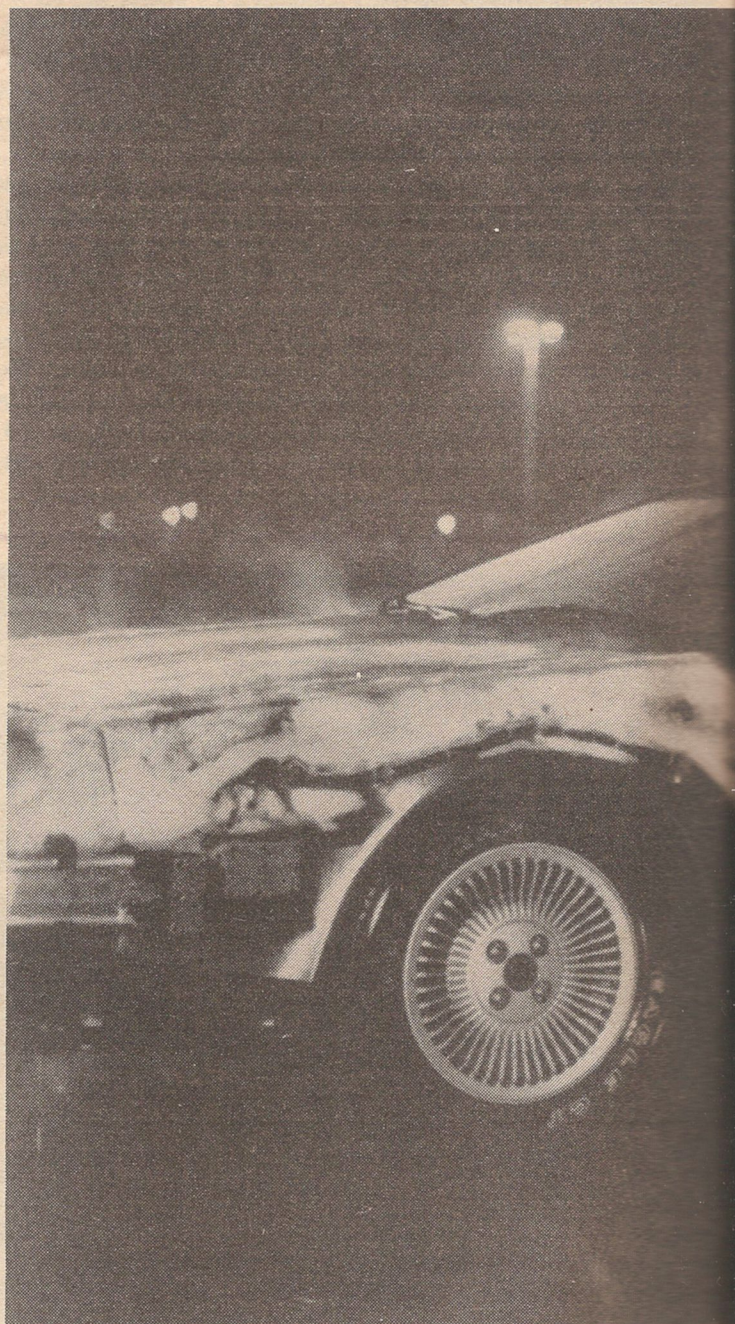
Képek a *Mint oldott kéve* című tv-filmből. Rendező: Révész György

Fotó: Kanyó Béla

SÁRKÖZI GYÖRGY (1899–1945) költő, író, műfordító első verseivel 1917-ben jelentkezett a *Nyugat*-ban, attól kezdve állandó munkatársa volt. 1936-ban létrehozta a „Magyarország felfedezése” című szociográfiai sorozatot. Szerkesztette a *Válasz*-t, a népi írók csoportjának folyóiratát. Ifjúkori versei neokatolicizmusának lírai megnyilatkozásai, később hangja sokrétűbbé vált; fokozatosan a társadalmi problémák is hangot kaptak költészetében. Novelláiban és társadalmi regényében (*Viola*, 1935) a fővárosi kispolgárok eseménytelen, nyomasztóan sivár életét ábrázolta. *Mint oldott kéve* című regényének – ez egyik legjelentősebb prózai alkotása – Mednyánszky Cézár, az 1848–49-es honvéd hadsereg főpapja a hőse. Írt drámát is (*Dózsa*, 1939), és jeles műfordító volt. 1945 elején a balfi munkatáborban halt meg.

Steven Spielberg, az amerikai filmgyártás „fenegyereke”, a „Sugarlandi hajtóvadászat”, a „Cápa”, a „Harmadik típusú találkozások”, az „E. T.”, az „Indiana Jones és a végzet temploma”, valamint a most nálunk is bemutatott „Az elveszett frigyláda fosztogató” című, sok millió dolláros költséggel készült sci-fi és fantasztikus filmesek alkotója (s ezeknek köszönhetően mára már sok-sok milliós vagyon tulajdonosa) – mint minden esztendőben, az idén is újabb különleges mozicsemegével lepte meg közönségét: a „Vissza a jövőbe” című újszerű sci-fi vígjátékkal.

Mr. Brown bemutatja a „csodaautót” ifjú barátjának

Mese

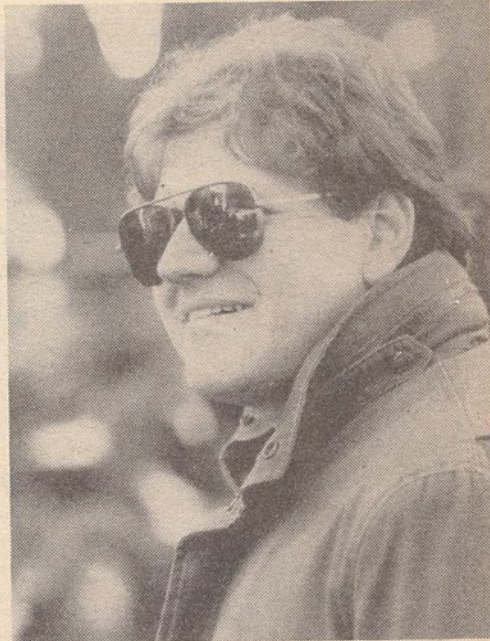
Hogy mit jelent ez a furcsának tűnő cím? Mindjárt megmagyarázzuk. A történet egyik főszereplője: dr. Emmett Brown (Christopher Lloyd alakítja, kitűnően) afféle félbolond, ám zseniális feltaláló. Gyakorlatilag semmire sem használható szerkezeteket agyal ki és állít össze: hangra robbanó hangszórókat, önműködő konzervnyitógigantokat, visszafelé járó órákat és hasonlókat. Majd megalkotja élete főművét: egy különleges versenyautót, amely gombnyomásra elrepíti utasát – a múltba. A tetszés szerint kiválasztott, beprogramozott évbe és színhelyre.

Marty, jóképű fiatal barátja (Michael J. Fox)

hosszas rábeszélésre – bár nem hisz az egészben –, vállalkozik a „csodaautó” kipróbálására.

Vesztére. Mert a motor valóban beindul, és Marty – káprázatos fénycsóvákban beborítva – máris eltűnik a semmibe. Hogy néhány pillanattal később megérkezzen a múltba, pontosabban 1955-be, ráadásul abba a kisvárosba, ahol annak idején, persze néhány évvel később megszületett. Nem akar hinni a szemének; a sarki moziban ősrégi westernfilmet játszanak, egy Ronald Reagan nevű cowboyszínésszel a főszerepben, a szomszédos büfében potom öt centbe kerül

Robert Zemeckis,
a „Vissza a jövőbe”
rendezője

A lángeszű
feltaláló

az időről

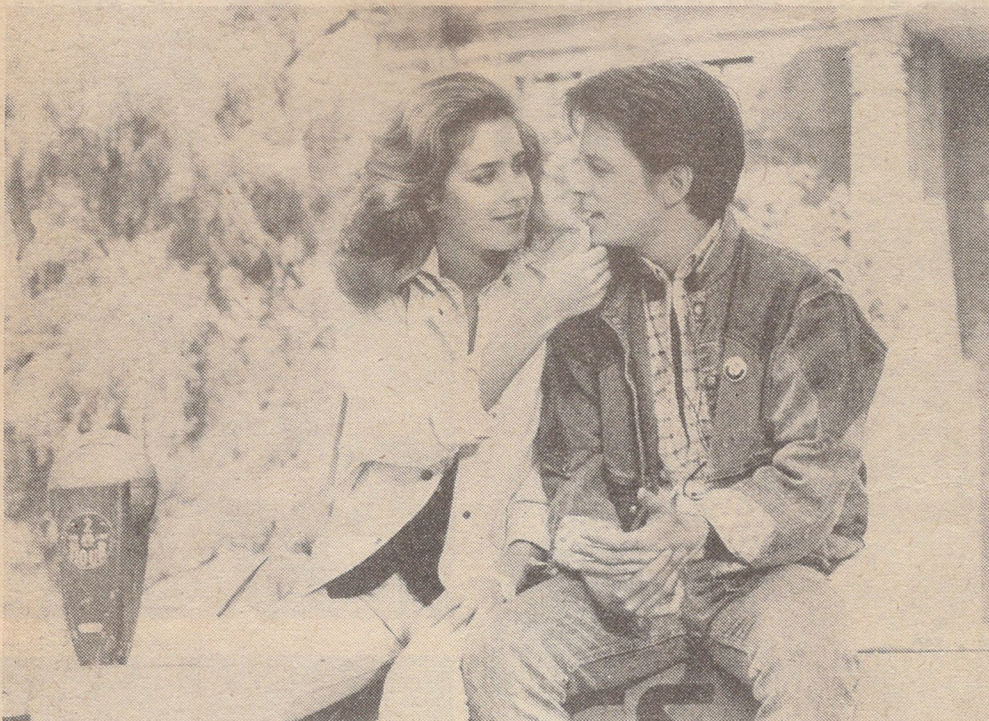
Mese az időről

a kávé, az utcákon özönvíz előtti gépkocsik közlekednek és a járdán egy feltűnően csinos fiatal lánnyal találkozik, aki a megszólalásig hasonlít édesanyja ifjúkori fényképeire. Megismerkedésük után nyomban rádöbben: nem csak hasonlít – valóban ő az, mármint leendő anyukája, aki – mily szörnyű véletlen – nyomban belehabarodik a jóképű fiatalemberbe.

Marty kétségbe van esve: hogyan meneküljön a fenyegető következmények elől? Elvégre nem engedheti elcsábítani magát leendő édesanyjától? Ám a bonyodalmak csak szaporodnak: kisvártatva összeakad ugyanis

egy tutyimutyi, kissé mulya, sőt ügyefogyott fiatalemberrel, akiben jövődő apját ismeri fel. George – így hívják a langaléta ifjút – árnyékként követi a lányt már hónapok óta, de nem meri megszólítani, s a szombat esti diákbálokon táncra kéri. Marty nagy nehezen mégis bemutatja őket egymásnak. Nincs más választása, mert különben nem házasodhatnának majd össze, s így ő – mármint Marty –, sohasem születhetne meg. A dolog azonban nehezebb, mint gondolnánk, a lánynak ugyanis egy cseppet sem tetszik a sete-suta fiatalember. Ráadásul igyekeznie kell, mert, ha időben nem ér vissza

Marty iskolatársával
a nagy utazás előtt

Készül az új – még
zseniálisabb – találmány . . .

Marty – gyermekkori pajtásával

Sikerül-e megállítani
az elszabadult gépkoc

a jelenbe, mármint 1985-be, úgy meg kell semmisülnie a csodaautóval együtt.

Hajmeresztő kalandok árán, ravasznál ravaszabb fondorlatok segítségével végül is sikerül kiábrándítania leendő édesanyukáját magából, azzal a trükkel, hogy jó fellépésű, vonzó megjelenésű férfit „farag” jövőd apukájából és így már összehozhatja kettőjüket, a visszaindulás előtti utolsó pillanatokban.

De ez még nem minden: amikor ismét hazaérkezik, meglepve látja, hogy otthon – távolléte alatt – minden megváltozott. Felnőtt korára is habókos apjából imponáló fellépésű,

sikeres üzletember lett, megélhetési gondokkal küzdő, korán hervadásnak indult édesanyját boldogságban, jólétben fürdő szépasszonyként látja viszont. Csúnyácska és tehetségtelen testvérei pedig szép külsejű és biztos karrier előtt álló fiatalokká változtak. Mert, hogy miközben a múltban kalandozott – és befolyásolta az eseményeket –, sikerült megváltoztatnia a jövőt. Ennyi a film, amely nem egyéb, mint: mese felnőtteknek. Valószínűleg éppen ez sikerének a titka: bemutatása óta behozhatatlanul vezeti az amerikai sikerlistát.

És hatalmas közönségsikert aratott

az európai ősbemutatón: a legutóbbi velencei filmfesztiválon.

Spielberg ezúttal nem rendezőként, hanem mint producer vett részt a film elkészítésében. (A rendezést egyik közeli munkatársára: Robert Zemeckisre bízta.) Ám a „Vissza a jövőbe” félreismerhetetlenül az ő szellemi gyermeke.

A „Vissza a jövőbe” rövid és épp ezért igencsak hiányos tartalmi kivonatát csupán „kóstolóknak” szántuk, a bizonyára nem túl távoli hazai bemutató elé.

Garai Tamás

állítani
pkocsit?

Marty 1955-ben –
az akkor még
harminc évvel fiatalabb
feltalálóval

Marty – jövőd szüleivel

Martynak némi nehézségbe
kerül, hogy kiábrándítsa
magából leendő édesanyját

Mr. Brown megállítja
a toronyórát, hogy Marty
ne kesse le
a visszautazás időpontját